

Sociologija Maksa Vebera

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 10 | Nivo: Fabus

UVOD

Maks Veber (1864-1920) je nesumljivo izvršio najpresudniji uticaj na razvoj sociologije, naročito na onaj njen deo koji bi se, nasuprot kritičkoj, mogao nazvati sistematskom orijentacijom. Zadatak sociologije je da istražuje značenje ljudskog ponašanja. Veber razlikuje četiri osnovna tipa čovekovog delovanja: Ciljano racionalno-koje znači da pojedinac racionalno predstavlja ciljeve i bira sredstava za njihovu realizaciju,

Vrednosno-racionalno, gde4 pojedinac pored racionalno usmerenih ciljeva, ipak, opredeljuje se i deluje prema vrednosnim kriterijumima,

Tradicionalno, derminisano tradicionalnim vrednostima, navikama i običajima,

Afektivno delovanje obuhvata široku lepezu mogućih tipova delovanja od emotivnih postupka do oslobadjanja od unutrašnjih tenzija.

2. SOCIOLOGIJA MAKSA VEBERA

Maks Veber je stvarao u takvoj duhovnoj atmosferi u kojoj je, kao što smo videli, najveći broj nemačkih naučnika i filozofa smatrao da između prirodnih i društveno-humanističkih nauka zasnivalo se na uverenju da prirodne nauke imaju bitno teorijski, a društveno istorijski karakter. Iako se suprotstavljaju radikalnom odvajanju prirodnih i društvenih nauka, Veber je ipak smatrao da je njihov karajnji cilj nije i ne može biti isti. Dok se prirodne nauke interesuju za opšta svojstva i opšte odnose među pojavama, dotle se društvene nauke zanimaju za pojedinačne događaje i konkretne uzročne veze između njih. Kao i sve druge društvene nauke, sociologija ima kulturno-istorijski karakter, a njen zadatak je da razume postojeće društvo u njegovoj osobenosti, da objasni mehanizme njegovog nastanka i održavanja, te da naznači perspektive njegovog daljeg razvitka. Po Veberovom mišljenju, ne postoje neki objektivni kriterijumi po kojima bi naučnik mogao da odabere predmet svog istraživanja. Veber društvo shvata na izrazito nominalistički način, što znači kao rezultat delovanja pojedinaca koji ga sačinjavaju. Osnovna jedinica sociološke analize može biti samo čovek njegovo delanje, odnosno delanje većeg broja pojedinaca.

---

1 Dr Dragan Subotić, Sociologija, Beograd, 2005. str.86

2 Mihajlo Djurić, Sociologija Maksa Vebera, Matica Hrvatska, Zagreb, 1964, str 60

3 M. Djurić, Sociologija Maksa Vebera, str 57.

- 2 -

Verujući da ljudsko delanje izrazito voljno po karakteru, tj. da čovek uvek teži ostvarivanju izvesnih ciljeva, bilo svesno i namerno, bilo pod pritiskom navike i emocionalnih poriva, Veber izrazito naglašava da se mogu razumeti samo razni oblici smislaonog individualnog ponašanja. Razumevanje smisla nekog ponašanja sastoji se u otkrivanju subjektivno shvaćenog odnosa između cilja i sredstava. Zato se sociologija i određuje kao "nauka koja hoće da razume i tumači društveno delovanje i time objasni ono što je uzročno u njegovom toku i njegovim posledicama" 4

...

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com